

УДК 78.01/.072.2+.08/781.68

DOI <https://doi.org/10.31723/2524-0447-2023-36-1-9>**Ганна Володимирівна Яцула**

ORCID: 0000-0001-9517-4633

здобувач кафедри історії музики та музичної етнографії  
Одеської національної музичної академії імені А. В. Нежданової  
[yatsula.ann27@ukr.net](mailto:yatsula.ann27@ukr.net)

## **ЯВИЩЕ МЕТА-НЕОКЛАСИКИ У ФОРТЕПІАННІЙ ТВОРЧОСТІ СУЧАСНИХ КОМПОЗИТОРІВ: НА ПОРОЗІ НОВОЇ ДОБИ ФОРТЕПІАННОГО МИСЛЕННЯ**

**Мета роботи** — дослідити явище мета-неокласики у фортепіанній творчості сучасних композиторів, як нової доби створення та сприйняття музики. **Методологія роботи** спирається на комплексне використання семантичного і текстологічного підходів, а також на метод систематизації й узагальнення, що посприяли виокремленню нового явища мета-неокласики. На основі аналізу історичних передумов виникнення метамодернізму формуються нові перспективи створення та інтерпретації творів сучасних композиторів з особливими відображеннями їх у дійсності. **Наукова новизна** статті зумовлюється вивченням умов виникнення метамодернізму як нового напрямку у світовій культурі; визначаються основні позиції цього напрямку та їх вплив на твори сьогодення. Доводиться, що твори мета-неокласиків, як представників метамодернізму, відображають сучасні тенденції в музиці, коли стилі та жанри поєднуються і створюється унікальне звучання, яке не обмежується одним певним стилем. **Висновки.** Музика метамодернізму відображає дух нашого часу, для якого різноманітне інформаційне навантаження і множинні культурні впливи є повсякденною реальністю. Музиканти та слухачі шукають нові форми висловлювання та способи впоратися з цією складністю. Метамодернізм пропонує новий спосіб образного синтезу та стилістичного об'єднання, створюючи музику, яка відображає та вибирає різноманітність та складність оточуючого світу. Композитори мета-неокласики часто експериментують та поєднують елементи різних стилів та жанрів, створюючи унікальні та оригінальні звучання. Їх твори можуть містити елементи класичної музики, джазу, року, електронної музики та інших форм, а також впливу різних культурних традицій. Головними конститутивними рисами творів мета-неокласиків є: мелодійність; медитативність («звільнення свідомості»); репетитивність; різноманітність підходів до використання фортепіано; трансценденція що виражено у перевищенні

меж матеріального світу і досягнення іншої, вищої реальності, одночасно глибших рівнів свідомості, духовності чи розуміння. Тож твори мета-неокласиків надихають, занурюють до позитивної атмосфери сприйняття навколишнього світу, дають сили для життя.

**Ключові слова:** метамодернізм, мета-неокласика, фортепіанне мислення, фортепіанний тембр, медитативність, творчість сучасних композиторів, новий синтез.

*Yatsula Hanna Volodymyrivna, Postgraduate Student at the Department of Music History and Musical Ethnography of the Odesa National A. V. Nezhdanova Academy of Music*

**The phenomenon of meta-neoclassics in the piano creativity of modern composers: on the threshold of a new age of piano thinking**

*The purpose of the work is to investigate the phenomenon of meta-neoclassicism in the piano works of modern composers, as a new age of creating and perceiving music. The methodology of the work is based on the complex use of semantic and textological approaches, as well as on the method of systematization and generalization, which contributed to the identification of the new phenomenon of meta-neoclassicism. On the basis of the analysis of the historical prerequisites for the emergence of metamodernism, new perspectives for the creation and interpretation of the works of modern composers with special reflections of them in reality are formed. The scientific novelty of the article is due to the study of the conditions for the emergence of metamodernism as a new trend in world culture; the main positions of this trend and their influence on contemporary works are defined. It is proven that the works of meta-neoclassicists, as representatives of metamodernism, reflect modern trends in music, when styles and genres are combined and a unique sound is created that is not limited to one specific style. Conclusions. The music of metamodernism reflects the spirit of our time, for which a diverse information load and multiple cultural influences are an everyday reality. Musicians and listeners are looking for new forms of expression and ways to cope with this complexity. Metamodernism offers a new way of figurative synthesis and stylistic unification, creating music that reflects and absorbs the diversity and complexity of the surrounding world. Meta-neoclassical composers often experiment and combine elements of different styles and genres, creating unique and original sounds. Their works may contain elements of classical music, jazz, rock, electronic music and other forms, as well as the influence of various cultural traditions. The main features of the works of meta-neoclassicists are: melodiousness; meditateness (“release of consciousness”); repetitiveness; variety of approaches to using the piano; transcendence, which is expressed in exceeding the limits of the material world and reaching another, higher reality, at the same time deeper levels of consciousness, spirituality or understanding. Therefore, the works of meta-neoclassicists inspire, plunge into a positive atmosphere of perception of the surrounding world, give strength for life.*

**Key words:** metamodernism, meta-neoclassicism, piano thinking, piano timbre, meditateness, creativity of modern composers, new synthesis.

**Актуальність теми дослідження.** В XXI столітті академічна музика розкриває нові аспекти своєї сутності і стає площиною для творчих експериментів та інновацій. Цей процес яскраво виявляється в описі нового напрямку у світовій культурі, якому філософи та мистецтвознавці присвоїли термін «метамодернізм».

Виявлення важливих особливостей життя суспільства на сучасному етапі, розгляд наукових позицій та систематизація матеріалів, присвячених метамодернізму, аналіз музичних явищ, що вписуються в нову культурну парадигму, дозволяють створити узагальнене уявлення про сучасні процеси розвитку музичної культури.

Зміна умов життя людства межі XX–XXI ст. призвело до переходу в епоху метамодернізму – глобального культурного процесу, що змінив постмодернізм. Як вважають сучасники, метамодернізм виріс на ґрунті, підготовленому постмодернізмом.

Метамодернізм в академічній музиці є філософською та художньою концепцією, яка прагне об'єднати традиційні та сучасні елементи музичної мови. На відміну від постмодернізму, який ставить під сумнів концепцію єдиної істини та стабільності, метамодернізм в академічній музиці прагне синтезу різних стилів, технік та естетичних підходів, створюючи нові унікальні композиції.

Феномену метамодернізму в українському музикознавстві донині не було присвячених цій проблемі наукових робіт, але нещодавно з'явилось культурологічне дослідження Губернатор О. у якому звертається увага на значення метамодерну як нової парадигми, і тому **мета нашої роботи** розвинути музикознавчий підхід до цього явища, зокрема дослідити явище мета-неокласици у фортепіанній творчості як нової парадигми метамодернізму.

**Наукова новизна** статті розкривається у вивченні напрямку метамодернізму як нового підходу, що спрямований на пошук нових форм виразності та переосмислення культурних зв'язків у сучасному світі.

**Виклад основного матеріалу.** Метамодернізм «народився» в 1990-х роках, хоча точну часову границю, як і конкретну причину його появи, встановити неможливо. Термін запропонували, і сформулювали загальні положення голландські філософи Тімотеус Вермулен та Робін ван ден Аккер

у маніфесті 2010 р.; у 2015 р. з'явився також маніфест, який належить британському художнику Люку Тернеру [6].

Перехід до епохи метамодернізму пояснюється зміною суспільних умов, пов'язаних з ерою всеосяжного інтернету та з високою концентрацією інформації, віртуальною та «доповненою реальністю», 3D-друком, інтеграцією кіберфізичних систем у промисловість та повсякденне життя тощо.

Метамодернізм, на наш погляд, це *модус мислення*, здатний впливати не лише на спосіб створення творів мистецтва сьогодні, а й на спосіб бачити твори минулих епох і, відповідно, їх інтерпретувати. Представники цієї течії прагнуть об'єднати різні ідеї та підходи, не лякаючись протиріч та суперечок між ними. Вони визнають важливість емоцій, суб'єктивності та інтуїції, водночас застосовуючи аналітичне мислення та критичне осмислення.

Слід коротко нагадати, які головні прояви модернізму і постмодернізму, щоб прояснити суть метамодернізму, оскільки однією з його особливостей називають осциляцію, тобто. коливання між двома протилежностями – модернізмом та постмодернізмом – та одночасність їх існування.

*Модернізм* (італ. *modernismo* – «сучасна течія») – це сукупність безлічі напрямів у мистецтві кінця XIX – початку XX ст., об'єднаних прагненням до оновлення, відмови від класичних канонів. Цей період, що охопив кілька десятиліть, дуже різноманітний та багатогранний у своїх проявах. Так, звичні уявлення про один із напрямків – стилю модерн – пов'язані з образами вишуканої асиметричності, стилізації рослинних форм, орнаментики та ін. Проте іншою «стороною медалі» модернізму були конструктивізм, функціоналізм і раціоналізм. Якщо говорити узагальнено, то для модернізму характерні активність, динамізм, прагнення відстоювати свою позицію всупереч усьому, схильність до експериментів, зневага до загальноприйнятих цінностей, культ молодості та свіжості сприйняття.

Наприкінці сторіччя виникає ситуація інтуїтивного очікування чогось нового. Невипадково кожна нова епоха мистецтва асоціюється з відкриттям нових стилів, напрямів, течій, шкіл. Парадоксальність цього «синдрому очікування» полягає в тому, що те «нове», яке з'являється, не завжди відповідає інтуїтивним «передчуттям» (сподіванням) слухачької свідомості [2, с. 21].

Як писав Альфред Уайтхед «Світ стоїть віч-на-віч з тим парадоксом, що він чекає нового і в той же час охоплений жахом перед втратою минулого, знайомого, коханого» (цит. по [2]).

Трагічні історичні події на початку ХХ століття сильно вплинули на позитивні уявлення людства про себе, але сприяли модифікації низки напрямків модернізму, утворюючи нові відгалуження. Однак після Другої світової війни світогляд кардинально змінився. Модернізм зазнав жорсткої критики і поступово перетворився практично на свою протилежність – постмодернізм.

*Постмодернізм*<sup>1</sup> відрізняється тим, що він виявляє еkleктичність: як матеріал для створення художніх творів використовується практично все, і в техніці колажу поєднуються взаємовиключні елементи. Твори мистецтва перетворюються на ігровий простір, де відбувається довільне поєднання значень. Характерною рисою є інтертекстуальність, яку також можна описати як «розгерметизацію» тексту, тобто присутність посилань, цитат, алюзій та ремінісценцій, які демонструють коло інтересів автора.

Таким чином, у постмодернізмі вищі досягнення орієнтовані на знаючого мистецтвознавця, здатного успішно орієнтуватися в цій «павутині» посилань до різних явищ життя та мистецтва.

В епоху *постпостмодернізму* (метамодернізму) духовна культура та цінності суспільства та окремої людини ґрунтуються на пріоритеті «вічних цінностей», «світлого майбутнього», концепції щастя та інших подібних ідеалів, які здатні знизити відчуття ризику, властивого повсякденному життю. Метамодернізм вільний від обмежень чужих думок, поведінкових рамок, забобонів та догм. Він виділяється своїм способом сприйняття, який поєднує меланхолію та сентиментальність в епоху метамодерну.

Метамодернізм пропонує альтернативу традиційним жанрам та стилям, скорочуючи очевидну часову дистанцію між минулим та сьогоденням, орієнтуючись на майбутнє та акцентуючи увагу на цінностях минулого з метою зберегти їх для

---

<sup>1</sup> Постмодернізм // Лексикон загального та порівняльного літературознавства / голова ред. А. Волков. – Чернівці : Золоті литаври, 2001. – С. 433–435. – 634 с.

створення чогось нового у майбутньому. Даний підхід надає музикантам можливість виявити свою унікальність та творчий потенціал, експериментуючи з різними звуковими формами та способами інтерпретації.

В епоху тотального інтернету кожна людина стає творцем. У мережі публікуються творчі експерименти будь-якого рівня і з різних галузей людської діяльності, і саме таким чином нерідко створюються відомі бренди. При цьому не потрібно бути професіоналом, витратити багато часу і зусиль на досягнення досконалості. Можна обмежитися загальним уявленням та освоєнням основних принципів, навіть без вищої освіти. В епоху метамодерну це стає само собою зрозумілим: однією з ключових рис метамодернізму є «розмивання кордону між дилетантизмом та професіоналізмом» [3, с. 140].

Всі ці зміни в стильових орієнтирах сучасної доби, всі ці нові тенденції стилю культури вони відбиваються, звісно, і в окремих видах мистецтва і більш за все у різних видових формах мистецтва змінюючи уявлення про мовні ресурси та художньо-естетичні завдання. І відмітною рисою метомодерністичних оновлень у музичному мистецтві стає висунання на перший план фортепіанної творчості у єдності її композиторської та виконавської сторін.

Вже у період мінімалізму та постмінімалізму фортепіанні композиції відіграють значну роль у становленні нових стильових тенденцій музичного мистецтва. Власне головні позиції композитори мінімалісти обґрунтовували у зв'язку з інструментальною творчістю, зокрема, фортепіано часто ставало головним інструментом якому довірялися композиційні пошуки.

На початку доби метамодерну фортепіанний тембр та логіка фортепіанних композицій очевидно набувають нових функціональних значень та художніх якостей, тобто розуміння звукового образу фортепіано суттєво змінюється так само як і змінюється ставлення до композитора-піаніста, який здатен сам втілювати у життя свої ідеї і ставати головним комунікатором між інструментом і досить широким загалом слухачів. Композитор стає досить публічною персоною, що може безпосередньо звертатись з музичною розмовою засобами фортепіано до людської спільноти, причому, необмеженою у просторі та часі, коли це відбувається засобами інтернет-комунікації.

Позиція і ставлення до фортепіано змінюються з двох боків: з боку автора музики, який поєднує у собі якості композитора та виконавця і створює цілком нове, водночас достатньо зрозуміле у стильовому відношенні, фортепіанне мовлення. З іншого боку, фортепіанна поетика передбачає тепер достатньо широку аудиторію, не лише поціновувачів традиційного фортепіанного виконавства та піаністичного репертуару, але й тих реципієнтів, що очікують нового художнього впливу від звучання, нової ролі музики у їх житті. Вони чекають більш безпосереднього спілкування з музичними значеннями, що здатні покращувати їх емоційно-психологічний стан та укріплювати смислові засади повсякденного життя.

Саме з усіма цими підходами та принципами пов'язана творчість сучасних композиторів неокласиків – яскравих представників метамодернізму. З кінця першого десятиліття ХХІ ст. термін «неокласичне» отримав ще більш розширене та розпливчате тлумачення. Музика сучасних неокласиків – це дуже специфічне, особливо для музикантів-професіоналів, явище, у якому з усією ясністю виявляється така особливість метамодернізму, як зрівняння «низького» і «високого». Саме ці музичні відкриття привертають велику кількість слухачів у найпрестижніших академічних залах всесвітньої сцени, і також широко поширені в онлайн-просторі. Творчість неокласиків генетично пов'язана з мінімалізмом і ґрунтується, як правило, на репетитивній техніці. Але порівняно з музикою мінімалістів ХХ ст., багато творів неокласиків відрізняються новою простотою та лаконічністю.

У творах неокласиків зрідка присутні звичні слуху звороти мелодійного та гармонійного розвитку, але частіше використовується заснована на декількох звуках «формула», що повторюється багато разів з незначними змінами. Такий спосіб музикування – свого роду візитна картка неокласиків, це правила гри, яких суворо дотримуються. Особливе значення надається створенню настрою, зануренню слухачів в особливий стан, подібний до трансу.

Олена Кужелева описує процес занурення у сучасну музику, у якому людський розум, почуття, свідомість і воля взаємодіють як із зовнішнім світом, природою, так і з самими собою. Саме тому музика метамодерну так приваблює своїм незвичним характером. Метамодернізм в академічній музиці

стає магнітом для музикантів та слухачів, оскільки він пропонує нові можливості для дослідження у сфері мистецтва.

Однією з причин привабливості метамодернізму є його здатність долати межі та стереотипи. Композитори епохи метамодерну осмислюють та інтегрують різні жанри, стилі та традиції, створюючи музику, яка не підпорядковується стандартним класифікаціям. Це дозволяє їм звільнитися від обмежень і насолодитися свободою експерименту та самовираження.

Зазвичай, основним інструментом, на якому вони грають і для якого створюють свої композиції, є фортепіано, соло або у складі камерних та оркестрових колективів, оскільки на фортепіано найшвидше можна опанувати навички, необхідні для виконання найпростіших структур. Автори подібних творів не завжди мають спеціальну професійну освіту, але, незважаючи на це, вони створюють гостру конкуренцію академічним виконавцям, виявивши певну нагальну потребу аудиторії у «звільненні» від суєтності буття. Нерідко для створення певного настрою використовується «контакт з природою»: часто можна побачити, як піаніст грає, сидячи за фортепіано посеред чистого поля, на березі моря, а то й на крижині.

Однак варто згадати стиль, який виник на початку ХХ століття та отримав назву «неокласицизм». Він прагнув відновити класичні принципи та форми музики після періоду експериментів і руйнації, викликаних ранніми модерністськими течіями.

Сучасні неокласичні композитори часто виступають у ролі авторів саундтреків для кінофільмів, фільмів-коміксів та відеоігор, створюючи певну звукову атмосферу та відповідний емоційний стан. Проте твори неокласиків також часто звучать як самостійні музичні композиції, що пов'язані з певним візуальним матеріалом.

Хоча деякі композитори метамодерну можуть використовувати елементи неокласицизму або знаходити натхнення в (нео)класичній музиці, їх роботи зазвичай належать до ширшого спектру стилів та технік, відмінних від суворого неокласицизму.

У сучасному світі спостерігається стирання стильових меж і скорочення часових стильових інтервалів в музиці. Це пов'язано з еволюцією та розвитком музичної культури, а також з доступністю та вільним обміном інформацією та впливами.



Це розмивання стильових границь відображає різноманітність і складність сучасного музичного ландшафту. Композитори прагнуть висловити свою індивідуальність та унікальний звук, не обмежуючись одним стилем чи напрямком. Такий підхід дозволяє їм вільно експериментувати, шукати нові форми вираження та створювати музику, яка відображає дух та виклики нашого часу.

Це також відображає природу культури і мистецтва, що змінюється в цілому. В епоху глобалізації та технологічного прогресу доступність різних музичних стилів і жанрів стала набагато ширшою. Музичні виконавці та слухачі мають можливість надихатися та приймати впливи різних культур та епох, що сприяє розмиванню стильових границь та створенню нових гібридних форм, що відображає сучасну культуру та художню реальність, в якій ідеї та впливи переплітаються, а творчий прояв стає все більш багатшаровим та різноманітним.

На наш погляд, у даному контексті варто говорити про *«мета-неокласику»*, що це мелодійно струнка, кінематографічна, ясна музика на стику академічної традиції та нових жанрів. Неокласику можна часто почути в престижних концертних залах, на мультиформатних фестивалях, на світських та офіційних подіях. Постійні атрибути неокласичних концертів – це особлива, ні з чим не порівняна атмосфера гармонії, відчуття повного занурення у те, що відбувається.

«Мета-неокласика» – це музика, яка повертає нам позитивні (актуальні у потрібний час) емоції та пропонує притулок від метушні сучасного світу. Цей медитативний та глибокий стиль музики доступний широкій аудиторії, він звертається до всіх та одночасно естетично збагачує кожного слухача.

«Мета-неокласична» музика стимулює нас до нових досягнень, звільняє від психологічних переживань та допомагає нам досягти ментального очищення та гармонії внутрішнього світу.

Важливо відмітити, що мета-неокласична музика передбачає універсальну мову, яка проникає крізь культурні, мовні та географічні межі. Вона здатна донести своє послання і торкатися сердець слухачів різних національностей та віку. Завдяки своїй універсальності, вона стає джерелом натхнення та мотивації для всіх, хто прагне нових звершень і внутрішньої гармонії.

Під час занурення в таку музику слухачу не потрібно активно задіювати інтелектуально-аналітичні процеси, як це зазвичай відбувається при сприйнятті серйозної академічної музики. Слухач не зобов'язаний, як рекомендували Асаф'єв і Яворський, стежити за розвитком музичної мови, розпізнавати її елементи, осмислювати її хід, пророкувати смислові повороти, будувати мисленні тематичні структури тощо. Це відбувається з тієї причини, що в цій музиці відсутня традиційна музична мова у звичному розумінні цього терміна. Виникає враження, що таке «звільнення свідомості» відбувається усвідомлено і є однією з основних мовно-стилістичних особливостей.

Музика Людовіко Ейнауді, Яна Тірсена, Yiguma, Андреа Ванцо та інших сучасних мета-неокласичних композиторів демонструє саме тенденцію до розмивання стильових границь. Вони часто створюють музику, яка не підпорядковується жорсткому певному стильовому напрямку, а поєднує елементи різних жанрів.

Наприклад, Людовіко Ейнауді пише музику, яка поєднує в собі класичні та сучасні елементи, з використанням фортепіано та електронних звуків. Ян Тірсен відомий своїми саундтреками до фільмів, для яких він створює емоційні та атмосферні композиції, що включають фортепіано, акордеон та інші інструменти. Yiguma відомий своїми мелодійними та емоційними суто фортепіанними композиціями. Музика Андреа Ванцо також часто виконується на фортепіано, а його композиції є поєднанням класичної техніки та сучасної музичної мови. Його твори відрізняються позитивним і заспокійливим настроєм, можуть викликати почуття натхнення та споглядальності.

З погляду музичної мови, Людовіко Ейнауді, Ян Тірсен, Yiguma, Андреа Ванцо та інші композитори демонструють низку схожих рис. Перше, що можна виділити, це *мелодійність* – усі композитори мета-неокласики відомі своєю здатністю створювати мелодії, які легко запам'ятовуються та мають емоційну глибину. Їх музика часто будується навколо проникливих та емоційно насичених мелодійних ліній, які багаті на емоційні нюанси, що відображають різні стани душі. Вони прагнуть створити мелодійні лінії, які легко впізнаються та залишаються у пам'яті слухача. У структурі мелодії часто використовують повторення та варіації мотивів і фраз,

щоб створити цілісність та когерентність (коливання) у своїй музиці. Це допомагає посилити ефект та запам'ятовування мелодій. Також у мелодійних конструкціях можна спостерігати використання широкого діапазону інтервалів та октавних стрибків, що створює відчуття простору та емоційної виразності.

Важливо, що кожен з цих композиторів має власну індивідуальну мову, стилістику та підхід до побудови мелодій. Вони прагнуть висловити свою індивідуальність та унікальний особистісний характер через музику, використовуючи різноманітні елементи, гармонійні та ритмічні структури, експериментуючи з темпом та динамікою, щоб врешті-решт створити особливий звуковий образ.

Композитори демонструють різноманітність підходів до використання фортепіано, наприклад, Людовіко Ейнауді, створює свої композиції, ґрунтуючись на повтореннях та варіаціях, але при цьому найчастіше використовує фонове звучання оркестрових інструментів, що надає яскравішої емоційності та насиченості мелодії та гармонії. Ян Тірсен експериментує з різними текстурами та звуковими ефектами на фортепіано; як і Людовіко Ейнауді, він також використовує повторення та прості акорди, щоб створити унікальну звукову палітру і також включає в деякі твори оркестрові фарби.

ґірта трохи відрізняється в цьому колі композиторів, оскільки здебільшого його твори написані для одного фортепіано, без застосування оркестру. Тільки в 2023 році він випустив новий альбом, де використовує оркестрові струнні інструменти, віддаючи їм солюючі партії або додає їх для створення фоновості. Твори ґірта не такі прості, як спочатку чуються, фактура його творів більш насичена і різноманітна, в деяких моментах навіть поліфонічна. ґірта часто використовує гру регістрами у своїх композиціях на фортепіано, створюючи ефект багат шаровості та глибини звучання. Це дозволяє йому надавати багатства та повноти звучанню, а також створювати цікаві гармонійні та емоційні ефекти.

Часто ґірта починає мелодію або мотив у нижніх регістрах фортепіано, а потім повторює його у більш високих октавах, щоб посилити емоційний вплив та створити враження зростання й розвитку музики. Цей прийом дозволяє йому грати з динамікою та інтенсивністю, створюючи гарні та емоційно насичені звукові пасажі.

Гра регістрів також допомагає Yiguma досягти різних тембрових фарб на фортепіано. Він може використовувати нижні октави для створення глибокого та резонуючого звуку, а високі октави – для додавання легкості та яскравості. Цей прийом вносить варіантність у звучання його музики, роблячи її більш цікавою для слухача.

Андреа Ванцо у своїх композиціях, як і інші представники мета-неокласики, використовує повторення (репетитивність) музичних формул. Цей прийом допомагає створити особливу структурованість та ритмічну цілісність його композицій. Повторення музичних мотивів чи фраз може створити відчуття гіпнотичного ефекту та дозволити слухачеві буквально «зануритися» у музичний текст.

Важливо відзначити, що настрої композицій Андреа Ванцо, на відміну від меланхолійності Yiguma, зазвичай відрізняється більш позитивною тенденцією. Його музика часто переповнена ніжністю, теплотою та оптимізмом. Андреа Ванцо вміло поєднує повторювані формули з мелодійністю та гармонійними прогресіями, щоб створити пронизливі та радісні мелодії. Його композиції часто сприймаються як музичний заклик до спокою, умиротворення та позитивних емоцій. Хоча повторення музичних формул є загальною рисою мета-неокласики, у музиці Андреа Ванцо воно поєднується з більш позитивним і світлішим настроєм, створюючи магічну атмосферу для слухачів.

Ще однією з відмінних рис авторів мета-неокласики є прагнення подолання просторових обмежень музичного впливу. Свого роду трансценденція може відноситися до перевищення меж матеріального світу і досягнення іншої, вищої реальності, одночасно глибших рівнів свідомості, духовності чи розуміння. Це означає, що їх музика має універсальний характер і звертається до широкої аудиторії, здатної відчувати та зрозуміти її емоційну глибину та красу. Вона створює атмосферу, здатну перенести слухача у власний уявний простір або навколишнє середовище, яке може бути одночасно універсальним та інтимним.

А. Думітреску, дослідниця з Нової Зеландії, стала однією з перших, хто розробляв концепцію метамодернізму з позиції трансцендування і «виходу за межі». За думкою А. Думітреску, метамодернізм – це парадигма, яка поєднує різноманітні здібності, такі як розум і емоції, системи мислення та різні онтологічні рівні [4].

Твори у сфері мета-неокласики мають здатність створювати зв'язок між композитором та слухачем на рівні емоційної та душевної гармонії, здатні вловлювати різні нюанси людського досвіду та висловлювати їх через звукову мову. Таким чином, вони мають здатність викликати емоційні відгуки та особисті переживання у кожного окремого слухача.

**Висновки.** У цьому сенсі мета-неокласична музика стає універсальною, трансцендуючи фізичний простір та час. Вона здатна проникати в глибини людського існування і закликати до роздумів, співпереживання та внутрішньої подорожі кожного слухача. Мета-неокласика має унікальну здатність бути одночасно «для всіх і для одного», викликаючи широкий діапазон емоцій і залишаючись інтимною та особистою для кожного слухача.

Таким чином, метамодернізм у музиці проявляється у створенні нового напрямку – мета-неокласики, здатного суттєво змінити масштаб та характер впливу музики. Це становить значний внесок з боку композиторів та виконавців, які досліджують та експериментують із звуковими матеріалами, структурами та концепціями. В результаті виникає музичний ландшафт, який збагачує та розширює наше сприйняття та розуміння музичного мистецтва у сучасному контексті.

### СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Губернатор О. Метамодернізм як нова парадигма сучасних культурних практик. Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв : наук. журнал. 2023. № 1. С. 109–114.
2. Кужелева Е. Неактуальный стиль как феномен композиторской поэтики XX века Дис. ... канд. искусствоведения: 17.00.03 / Кужелева Елена Александровна ; Одесская гос. музыкальная академия им. А. В. Неждановой. – О., 2003. – 279 л.
3. Хрущева Н. Постирония и эйфория: О метамодерне в академической музыке // Музыкальная академия. № 1. – 2019. С. 135–147.
4. Dumitrescu A. E. What is Metamodernism and Why Bother? Meditations on Metamodernism as a Period Term and as a Mode. 2016. URL: [https://www.academia.edu/31494316/What\\_is\\_Metamodernism\\_and\\_Why\\_Bother\\_Meditations\\_on\\_Metamodernism\\_as\\_a\\_Period\\_Term\\_and\\_as\\_a\\_Mode](https://www.academia.edu/31494316/What_is_Metamodernism_and_Why_Bother_Meditations_on_Metamodernism_as_a_Period_Term_and_as_a_Mode)
5. Kadagishvili D. Metamodernism as we perceive it (quick review) European Scientific Journal December 2013 /SPECIAL/ edition vol.2 ISSN: 1857-7881 (Print) e – ISSN 1857-7431

6. METAMODERNIST // MANIFESTO URL: <http://www.metamodernism.org> Журнал о метамоде́рнизме <https://metamodernizm.ru/manifesto/>

7. Robin van den Akker, Alison Gibbons, Timotheus Vermeulen. *Metamodernism: Historicity, Affect, and Depth after Postmodernism*. P. 245, Hardcover. – 2017.

### REFERENCES

1. Hubernator O. (2023). Metamodernism as a new paradigm of contemporary cultural practices. *Bulletin of the National Academy of Core Personnel of Culture and the Arts: Sciences. magazine*. No. 1. P. 109–114 [in Ukrainian].

2. Kuzheleva E. (2003). Irrelevant style as a phenomenon of composer poetics of the 20th century Dis. ... cand. art history: 17.00.03 / Kuzheleva Elena Alexandrovna; Odessa state. musical academy. A. V. Nezhdanova. – O., – 279 sheets. [in Russian].

3. Khrushcheva N. (2019). Postirony and euphoria: About metamodern in academic music // *Academy of Music*. No. 1. P. 135–147 [in Russian].

4. Dumitrescu A. (2016). What is Metamodernism and Why Bother? *Meditations on Metamodernism as a Period Term and as a Mode*. URL: [https://www.academia.edu/31494316/What\\_is\\_Metamodernism\\_and\\_Why\\_Bother\\_Meditations\\_on\\_Metamodernism\\_as\\_a\\_Period\\_Term\\_and\\_as\\_a\\_Mode](https://www.academia.edu/31494316/What_is_Metamodernism_and_Why_Bother_Meditations_on_Metamodernism_as_a_Period_Term_and_as_a_Mode) [in English].

5. Kadagishvili D. (2013). Metamodernism as we perceive it (quick review) *European Scientific Journal* December /SPECIAL/ edition vol. 2 ISSN: 1857-7881 (Print) e – ISSN 1857-7431 [in English].

6. METAMODERNIST // MANIFESTO URL: <http://www.metamodernism.org> Journal of Metamodernism <https://metamodernizm.ru/manifesto/> [in English].

7. Robin van den Akker, Alison Gibbons, Timotheus Vermeulen (2017). *Metamodernism: Historicity, Affect, and Depth after Postmodernism*. P. 245, Hardcover [in English].